

ज्ञानशक्तिः क्रियाशक्तिर्वृद्धिः प्राणश्च तैजसौ ।
 श्रोत्रं त्रिगुणदृग्निष्ठा वाग्दोर्मोहाङ्घ्रिपायवः ॥ ३१ ॥
 यदैते ऽसंकृता भावा भूतेन्द्रियमनोगुणाः ।
 यदायतननिर्माणे न श्रेकुर्ब्रह्मवित्तम ॥ ३२ ॥
 तदा संकृत्य चान्योन्यं भगवच्छक्तिचोदिताः ।
 सदसत्त्वमुपादाय चोभयं ससृजुर्हृदः ॥ ३३ ॥
 वर्षपूगसहस्रान्ते तदण्डमुदके शयं ।
 कालकर्मस्वभावस्थो जीवो ऽजीवमजीवयत् ॥ ३४ ॥
 स एव पुरुषस्तस्मादण्डं निर्भिद्य निर्गतः ।
 सहस्रोर्वृद्धिबाह्वक्षः सहस्राननशीर्षवान् ॥ ३५ ॥
 यस्येहावयवैर्लीकान् कल्पयन्ति मनीषिणः ।
 कव्यादिभिरधः सप्त सप्तोर्द्ध्वं जघनादिभिः ॥ ३६ ॥
 पुरुषस्य मुखं ब्रह्म क्षत्रमेतस्य बाहवः ।
 ऊर्वेर्वैश्वरो भगवतः पद्भ्यां शूद्रो व्यजायत ॥ ३७ ॥
 भूर्लीकः कल्पितः पद्भ्यां भुवर्लीको ऽस्य नाभितः ।
 कृदा स्वर्लीक उरसा महर्लीको महात्मनः ॥ ३८ ॥
 ग्रीवायां जनलोकश्च तपोलोकः स्तनद्वयात् ।
 मूर्धभिः सत्यलोकस्तु ब्रह्मलोकः सनातनः ॥ ३९ ॥
 तत्कव्यां चातलं क्लृप्तमूर्ध्भ्यां वितलं विभोः ।
 जानुभ्यां सुतलं शुद्धं जङ्घाभ्यां तु तलातलं ॥ ४० ॥
 महातलं तु गुल्फाभ्यां प्रपदाभ्यां रसातलं ।
 पातालं पादतलत इति लोकमयः पुमान् ॥ ४१ ॥